

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomických teorií

Bakalářská práce

Veřejný rozpočet hl. m. Prahy

Lucie Zubčková

© 2011 ČZU v Praze

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomických teorií

Akademický rok 2009/2010

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Lucie Zubčková

obor Provoz a ekonomika

Vedoucí katedry Vám ve smyslu Studijního a zkušebního řádu ČZU v Praze
čl. 16 určuje tuto bakalářskou práci.

Název práce: **Veřejný rozpočet hl.m.Prahy**

Osnova bakalářské práce:

1. Úvod
2. Cíl práce a metodika
3. Financování ve veřejném a neziskovém nestátním sektoru
4. Hospodaření hl.m. Prahy
5. Hospodaření městské části Prahy 5
6. Monitoring hospodaření
7. Úprava státního rozpočtu
8. Závěr
9. Seznam použitých zdrojů
10. Přílohy

Rozsah hlavní textové části: 30 - 40 stran

Doporučené zdroje:

1. HAMERNÍKOVÁ, B. a kol., Veřejné finance, 1. vyd. Praha : Eurolex Bohemia, 1999. 402 s. ISBN 80- 902752-1-4
2. HAMERNÍKOVÁ, B., Financování ve veřejném a neziskovém nestátním sektoru, vydání z roku 2000, Eurolex Bohemia, ISBN: 80-902752-3-0
3. HAMERNÍKOVÁ, B., Globální trendy, evropské problémy a vývoj domácích veřejných financí, Praha : Oeconomica, 2002, s. 16–22. ISBN 80-245-0433-2
4. HAMERNÍKOVÁ, B., Klíčové problémy reformy veřejných financí, Praha : Nakladatelství Oeconomica, 2003, s. 10–13. ISBN 80-245-0602-5
5. PEKOVÁ, J. a kol., Veřejná správa a finance veřejného sektoru, Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-351-5
6. PEKOVÁ, J., Veřejné finance : úvod do problematiky, Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-358-4

Vedoucí bakalářské práce: **doc. Ing. PhDr. Karel Šrédli, CSc.**

Termín odevzdání bakalářské práce: duben 2011

Vedoucí katedry

Děkan

V Praze dne: 19. 2. 2010

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci „Veřejný rozpočet hl. m. Prahy" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne _____

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala doc. Ing. PhDr. Karlu Šředlovi, CSc. za odborné vedení. Také bych ráda poděkovala Ing. Janě Hřebejkové za cenné připomínky a rady, kterými domohla k vypracování této bakalářské práce. Též je nutné poděkovat i vedoucí odboru plánu a rozpočtu MČ Prahy 5 Jaroslavě Jeřichové.

Veřejný rozpočet hl. m. Prahy

The Budget of the City of Prague

Souhrn

Bakalářská práce se zabývá důležitou otázkou veřejného rozpočtu hl. m. Prahy a městské části Prahy 5, jejich hospodařením. Hospodaření s veřejným rozpočtem se skládá z daňových příjmů, nedaňových příjmů, vlastních příjmů a přijatých transferů. Přijaté dotace jsou získávány ze státního rozpočtu a také od magistrátu hl. m. Prahy.

Tržní selhání dala za vznik veřejným financím. Stát se snaží zabránit, aby nedocházelo k vysoké nezaměstnanosti, k velkým propastem mezi chudobou a bohatstvím. Také je jeho cílem vyvarovat se nesprávnému a neekonomickému rozhodování v rozmístění zdrojů a důchodů v rámci veřejného sektoru.

Summary

This thesis addresses the important question of the public budget of the City of Prague and its district Prague 5, and their management. Management of the public budget consists of tax revenues, non-tax revenues, income and transfers received. Subsidies are obtained from the state budget and Prague City Hall.

Market failures gave rise to public finances. The state tries to avoid high unemployment and a large gap between poverty and wealth. It also aims to avoid improper and uneconomical decision-making in resource allocation and income within the public sector.

Klíčová slova: veřejné financování, tržní selhání, veřejný sektor, soukromý sektor, veřejná volba, veřejná správa, veřejný rozpočet

Keywords: public funding, market failure, public sector, private sector, public vote, public service, public budget

Obsah

1. Úvod.....	3
2. Cíl práce a metodika	3
3. Financování ve veřejném a neziskovém nestátním sektoru	5
3.1 Veřejné financování.....	5
3.1.1 Příčiny tržního selhání.	5
3.1.2 Veřejné finance.....	8
3.2 Veřejný sektor	9
3.2.1 Příčiny rozvoje veřejného financování a veřejného sektoru.....	9
3.2.2 Úkol a funkce veřejného sektoru.	11
3.3 Teorie veřejné volby.....	13
3.4 Neziskové organizace.....	14
3.5 Veřejná správa.	16
3.5.1 Charakteristika veřejné správy	16
3.5.2 Financování veřejné správy	17
3.5.3 Rozpočtová soustava.	17
3.6 Veřejný rozpočet.	18
3.6.1 Příjmy veřejného rozpočtu.....	19
3.6.2 Daňové příjmy.	20
4. Hospodaření hl. m. Prahy.....	21
4.1 Charakteristika hl. m. Prahy.	21
4.2 Rozpočet pro rok 2008.	21
4.3 Rozpočet pro rok 2009.	24
4.4 Rozpočet pro rok 2010.	26
5. Hospodaření městské části Prahy 5.....	29
5.1 Charakteristika městské části Prahy 5.	29
5.2 Rozpočet pro rok 2008.	29
5.3 Rozpočet pro rok 2009.	31
5.4 Rozpočet pro rok 2010.	33
6. Monitoring hospodaření.....	36
7. Úprava státního rozpočtu	37
8. Závěr.....	38
9. Seznam použitých zdrojů	41
10. Přílohy	42
Seznam grafů a tabulek	45

1. Úvod

Počátek financí dal k odstartování zrod státu. Pojem „fiskální“, který je velmi často spjat s polem působnosti veřejných financí, je vytvořen z latinského slova „fiskus“. Ve starém Římě toto slovo nejdříve vyjadřovalo košík a až později mělo význam státní pokladny.

Fiskální politika je prostředkem aktivní účasti státu při uplatňování pravomocí v hospodářství. Státní zásahy mají docílit co největší efektivity při přerozdělování omezených zdrojů.

Stát má za úkol efektivně a spravedlivě rozdělovat veřejné statky. Hospodařit tak, aby vstupy byly minimální a výstupy maximální. Hlavní město Praha k tomu to účelu používá subjekty (jednotlivé městské části). Schvalování rozpočtu vlastního hlavního města Prahy schvaluje Rada hl. m. Prahy a pro Prahu 5 Rada městské části.

Hlavní město Praha je největší a nejlidnatější městem v České republice. Už jen díky této vlastnosti má význačnou výhodu před ostatními městy v ČR. Praha produkuje skoro čtvrtinu celorepublikové produkce HDP. Kvalita životní úrovně je v takovýchto metropolích vysoká. Metropole je sídlem mnoha velkých zahraničních firem, které jsou velkým přínosem pro veřejné finance. I jiné přínosy jsou důležité, jako je cestovní ruch, pro který je Praha ideálním místem.

2. Cíl práce

Cílem bakalářské práce je vyhledání a porovnání údajů z veřejných rozpočtů hlavního města Prahy a městské části Prahy 5. Nastínit problematiku veřejného rozpočtu, jak se schvaluje, kdo s ním hospodaří, jaké položky obsahuje. Na graficky znázorněných modulech ukázat, jak se veřejný rozpočet, pro hl. m. Prahu a MČ Prahu 5, vyvíjel, co ho ovlivnilo při poklesu či zvýšení. V této práci se budou posuzovat tři časová období v rozmezí 2008 - 2010.

Uvedení návrhů jak by se veřejný sektor mohl zachovat při úsporných projektech. Kde by se mohlo ušetřit nebo kde by nebylo vhodné dělat škrty.

Metodika

Při zpracování bakalářské práce byly využity především tyto metody vědeckého výzkumu:

- Metoda deskriptivní - popis ekonomických jevů a procesů. Byla využita hlavně u popisu veřejného financování a veřejné správy, a také u způsobu alokaci finančních zdrojů.
- Metoda komparativní - porovnávání ekonomických jevů a procesů. Byla využita především u srovnání alokaci finančních zdrojů v období několika let.
- Metoda analýzy a syntézy - byla využita při zpracování závěru a vyhodnocení výsledků hospodaření.

3. Financování ve veřejném a neziskovém nestátním sektoru

3.1 Veřejné financování

Ve veřejném financování je důležité si odpovědět na otázku: „Proč je zapotřebí financování veřejného sektoru?“ Cílem státních zásahů je dosáhnout co největší úspěšnosti činností při přidělování omezených zdrojů, hospodařit s co nejmenšími vstupy (náklady) tak, aby bylo dosaženo maximálních výstupů (výnosů).

Na trhu nastávají tržní selhání, která jsou způsobena různými příčinami. Spotřebitelé nebo výrobci vydají své zdroje, které mají k dispozici, nevhodně. Dochází ke ztrátám. Slabá nebo žádná informovanost, která je důležitá zejména v oblasti výroby (co vyrábět, kde prodávat) a v oblasti nákupu (co kupovat, aby nedošlo ke koupi vadného, nebo zdraví škodlivého výrobku). Cena se začíná měnit (deformovat).

3.1.1 Příčiny tržního selhání

Trh jako celek je bez jistého řádu a svobodný. Pro účastníky tržního systému je typické jednotlivé jednání subjektů (jednotlivci, společnosti) o alokaci finančních zdrojů, o výrobě a spotřebě. V dokonale konkurenčním trhu se dopad nabídky a poptávky projektuje do modulace ceny.

Je popisováno několik příčin tržního selhání a odůvodnění, proč je nutné, aby stát zasahoval do ekonomiky.

a) Nedokonalá konkurence na trhu zboží a kapitálu, půdě a práce (výrobních faktorů).

b) Monopol, bezprostřední monopol, který získal dominující postavení na trhu, čehož dosahuje jen menšina výrobců. Tito producenti mají výsadní postavení na trhu, které jim umožňuje stanovovat podmínky jako např. cenu. K deformaci ceny vede monopolizace produkce. Je možné, že naroste cenová výše díky zvýšení objemu zisku

podniku. V řadě případů je nutné, aby zasahoval stát. Tyto zásahy mohou být jako regulace cenové hladiny, sociální dávky atd.

c) Existence veřejných statků - se odlišují od soukromých statků, které se vypotřebovávají v rámci společenství (stát, kraje a obce). Ne vždy je možno zajistit uspokojení potřeb celého obyvatelstva (statky a služby), proto je nutné využít služeb soukromého sektoru v rámci kvality a kvantity. Tyto statky jsou užitečné celé společnosti. Jejich existence je tedy opodstatněná. Vysoká monopolistická cena způsobuje, že na daný produkt nedosáhne sociálně slabší obyvatelstvo. Klesá poptávka po některých skupinách výrobků a služeb. Zde není možné docílit většího zisku - u soukromého sektoru opadá zájem, klesá nabídka. Nastává tržní selhání. V této situaci stát zasahuje, aby se zabezpečila produkce některých statků. Stát má v pravomoci dokonce nařídit u některých veřejných statků jejich spotřebu (kupříkladu u základního vzdělání).

d) Vznik externalit, které trh nedokáže zpracovat. Externality vznikají díky činnostem soukromých producentů i soukromých spotřebitelů. Existují dva druhy externalit - pozitivní a negativní. Pozitivní externalita je přinášení užitku (např. zlepšení životního prostředí v dané lokalitě, ke které přispěl majitel lesa), za využívání těchto externalit uživatel neplatí. Negativní externality jsou jisté újmy, u kterých je k jejich odstranění nutná finanční náprava (znečištění životního prostředí elektrárnou).

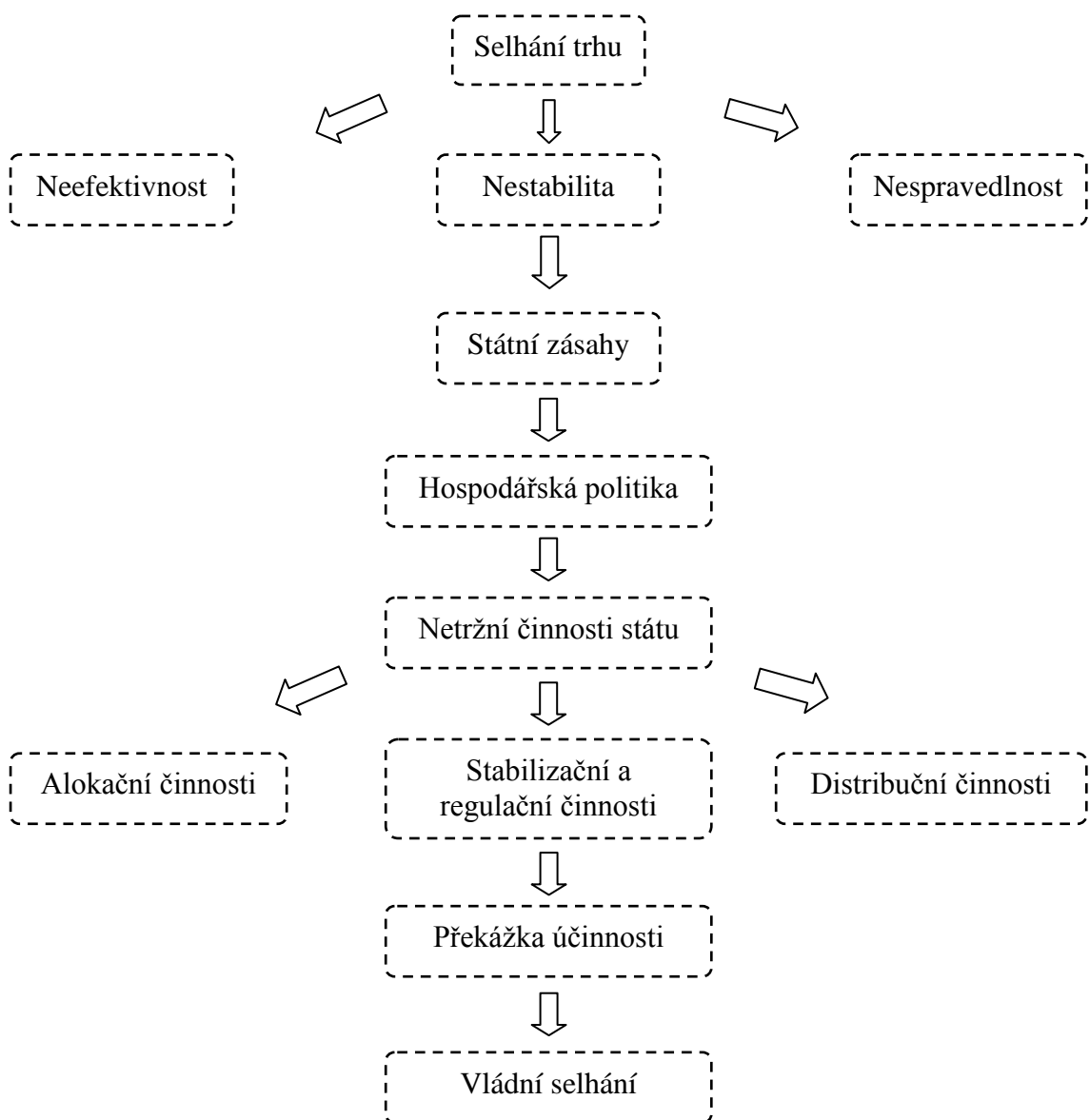
e) Nutnost navyšovat kvalitu lidského potenciálu - zlepšování pracovní úrovně obyvatelstva (rekvalifikace), která vede k nárůstu produktivity práce.

f) Nedostatečné informace - když výrobci a spotřebitelé dosáhnou kvalitních informací, mohou se lépe rozhodovat při alokaci vlastních zdrojů a předcházelo by se tím neefektivnosti alokace. Zlepšuje to rozhodování v rámci výroby a spotřeby. Proto stát zakládá nejrůznější poradenské organizace na poskytnutí těch nejdůležitějších informací (ochrana spotřebitele atd.).

g) Regulace nerovnosti mezi jednotlivými subjekty - stát chce docílit zmírnění propasti mezi chudobou a bohatstvím.

h) Nedostatečné využívání zdrojů a lidského potenciálu - nutnost zajistit zaměstnanost na stabilní míře, dále stabilní hospodářský růst a samozřejmě redukce inflace.

Schéma 1: Tržní selhání

Zdroj: PEKOVÁ, J. a kol., Veřejná správa a finance veřejného sektoru, Praha: ASPI, 2008

3.1.2 Veřejné finance

Veřejné finance jsou modernějším pojmem, sloužící k označení specifických finančních vztahů a operací, probíhajících v rámci ekonomického systému mezi autoritami (orgány a institucemi) tzv. veřejné správy na straně jedné, a ostatními subjekty na straně druhé (tj. občany, domácnostmi, firmami, neziskovými organizacemi apod.)¹

Bylo nutné tento pojem upřesnit pro nynější využití, jelikož dříve ve 20. století se užíval koncept „státní finance“ nebo „místní finance“. Změna názvu souvisí s přesunutím pravomocí a odpovědnosti státní správy, dalších institucí a orgánů se správou spojené na místní samosprávu, která se nazývá „veřejná správa“ a všechny finanční transakce a operace se již mohou pojmenovat „veřejné finance“.

Význam finančních vztahů a operací:

- veřejné zabezpečení specifických statků (výroba a nabídka)
- profinancování rozličných převodů (nejvíce sociálního charakteru)
- regulace chování ekonomických subjektů (péče o památky)

Aby jednotlivé body mohly být zrealizovány, musel vzniknout fiskální systém, který funguje na základě kolování finančních prostředků v uceleném pojetí tzv. veřejné rozpočtové soustavy. Podle určitých pravidel pracuje fiskální systém, a celým smyslem je vyprodukovat dostatečnou výši produkce veřejných příjmů. Veřejných příjmů, které jsou nedílnou součástí k financování veřejných výdajů.

Daně jsou ve veřejném sektoru nejvyužívanějšími, nejčastějšími a nejvíce výnosnými zdroji veřejných příjmů.

---

¹ Hamerníková B., Kubátová K., Veřejné finance, s. 18

3.2 Veřejný sektor

Veřejný sektor je důležitou součástí národního hospodářství daného státu. Existence veřejného sektoru je dána následkem selhání trhu. Typickým soužitím je již zmíněný veřejný sektor a soukromý sektor. Tyto sektory daly vznik smíšené ekonomice. Soukromý sektor je ziskový, má neuspokojující kapacitu a možnost vytvářet veřejné služby efektivně a schopně. Veřejný sektor je neziskový. Obyvatelstvo se často domnívá, že služby tohoto sektoru jsou poskytovány zdarma, což samozřejmě není možné zrealizovat. Daně jsou platbou za využití služby. Fungování obou sektorů je založeno na vzájemné spolupráci (vzájemné doplňování). Když přestává pracovat jeden, tedy selhává, začíná ho nahrazovat druhý. Veřejný sektor se rozvíjí díky neúspěchu soukromého.

Smíšená ekonomika pracuje vlastně na základě dvoukanálové koordinace. Na jedné straně stojí trh a na druhé straně stát (státní zásahy). Úloha trhu je již zmíněná nabídka s poptávkou a ceny. Když tyto složky selhávají, nastává tržní selhání. Státních zásahů známe několik - daňové, výdajové a regulační. Ale jak u trhu, tak u státu při špatné funkci se dostaví vládní selhání.

Veřejný a soukromý sektor je v jisté pluralitě. Soukromý sektor přerozděluje tržní alokace a soukromé, které se dále dělí na rozhodování, vlastnictví, financování a v poslední řadě je zde produkce se spotřebou soukromých statků. Veřejný sektor produkuje veřejné statky (např. bezpečnost, pouliční osvětlení, národní obrana), podle které spadá veřejné rozhodování, kolektivní vlastnictví, kam patří vlastnictví státní a obecní a také veřejné financování v plné formě a částečné, kde je zapotřebí spoluúčast spoluobčanů. Veřejný sektor také tvoří podmínky pro provoz soukromého sektoru (zákony aj.).

3.2.1 Příčiny rozvoje veřejného financování a veřejného sektoru

Na pozici příkazového či tržního modelu v novějších obdobích vývoje populace existovalo a stále existuje nebezpečí nesprávného nebo neekonomického rozhodování o

alokaci zdrojů a rozmístění důchodů pro nynější či budoucí projekty v rámci veřejného sektoru.

Podle P. A. Samuelsona hlídaly tyto nedostatky praktikované kulturní tradice a zvyky. V dnešní době se o tyto problémy stará stát, který zastává tržní, ale i příkazový ekonomický model. Je předpokládáno, že tak, jak se bude veřejný sektor vyvíjet, bude zde zapotřebí vytvořit nové nástroje a instituce.

Rozličná ekonomická posláná zastává stát. Jsou to činnosti alokační, redistribuční, stabilizační a regulační, které spolu se státem řídí zákonodárná a výkonná moc s vlastními nástroji. Ne vždy je však dosahováno správného účinku. Nevhodnost zvolených nástrojů a jejich následné užití v nevhodnou dobu, může zapříčinit destabilizaci ekonomiky nebo může docházet k nespravedlivému přerozdělování.

- **Alokační netržní činnosti** - stát a územní samospráva zajišťují alokaci finančních prostředků hlavně veřejných statků, prostředků, které jsou zabezpečovány ve veřejném sektoru. Objevují se i případy zabezpečování prostředků soukromoprávními neziskovými organizacemi a pomocí veřejných zakázek.
- **Redistribuční netržní činnost** - záměrem je redukce nespravedlnosti a rozdílnosti v rozdělování (např. mezi obyvatelstvem).
- **Stabilizační netržní činnost** - cyklický vývoj ekonomiky a méně stabilní hospodářství jsou efektem selhání trhu. Neefektivnost je dopadem tohoto selhání (např. recese). Snaha státu utlumit cyklický vývoj dává vznik vlastní poptávce. Vznik poptávky probíhá pomocí finančních nástrojů.
- **Regulační a legislativní netržní činnost** - tyto činnosti jsou nejdůležitější a nevlivnější nástroje státu. Stát užívá nejrůznější prostředky na usměrňování podmínek podnikání, svobodu podnikání, pracovního trhu aj. Kontroluje plnění zákonů a právních předpisů, tzv. vynucuje na základě nařízení nezávislých soudů.

Veřejná správa (státní, místní) je zastoupena státem. Stát drží v rukách donucovací pravomoc, která určuje „pravidla hry“.

Podle nabídky a poptávky v tržní soustavě jedná trh pomocí cenového nástroje. Přínosem růstu ekonomiky, tedy pro celý trh, je blahobyť, který je v zásadě důležitý k dosažení bodu optima.

3.2.2 Úkol a funkce veřejného sektoru

Hlavním úkolem veřejného sektoru je:

- zajistit dostatečné množství veřejných statků pro občany
- opravovat a minimalizovat i jiné příčiny tržního selhání (negativní externality)

Úkoly veřejného sektoru vytyčuje hospodářská politika (standard zdravotní péče, stupeň základního vzdělání) a různé prostředky pro dosažení cílů, jako standardy (učební osnovy) a schopné normy, avšak také finanční nástroje - finanční mezní hodnoty, finanční ukazatele aj. Veřejný sektor zastává několik funkcí v rámci „veřejné“ politiky. Jsou to funkce jako ekonomická, sociální a politická.

- **Ekonomická funkce** - již zde byla zmínka o této funkci. Tato funkce zajišťuje dostatek veřejných statků, ale také opravení následků tam, kde se například vyskytly negativní externality díky výskytu selhání trhu. Zlepšení celkové míry zaměstnanosti je projevem vlivu vyprodukováním nových pracovních příležitostí ve veřejném sektoru.
- **Sociální funkce** - čím lépe jsou plněny cíle ve veřejném sektoru, tím je větší prosperita sociální funkce. Dotyčná prosperita se hlavně týká sociálně slabších vrstev obyvatelstva (neziskové organizace ve veřejném sektoru, sociální péče. Tento sektor je důležitý pro sociální postavení občanů.
- **Politická funkce** - politická funkce je mnohdy chápána jako politický souboj, ke kterému se používá veřejný sektor v průběhu veřejné volby. Činnost veřejného sektoru ovlivňuje hospodářská politika, která má charakter veřejné politiky.²

---

² Peková J., Pilný J., Jetmar M., Veřejná správa a finance, s. 31

Hospodářská politika proto, jelikož veřejné rozhodování je jejím úmyslem i nástrojem u komunální politiky v zastupitelstvu obce. Jednotlivé části této politiky mají vliv na dílčí úseky veřejného sektoru (např. zdravotní politika, kulturní politika, bezpečnostní politika, politika rozvoje atd.).

Základní ekonomicko-sociální funkce veřejného sektoru:

1. **Zajištění potřebných veřejných statků** - veřejné statky jsou přerozdělovány za pomoci přerozdělovacích procesů. Při nich je kladen důraz na to, aby byla finanční alokace efektivní. Zároveň je to zároveň jeden z nejproblémovějších bodů. Velice obtížně se zabezpečuje vyšší hospodárnost na vstupu (minimalizace nákladů) a maximální užitek.
2. **Hraniční statky (ekonomické statky)** - hraniční statky stojí napůl cesty mezi soukromými a veřejnými statky.
3. **Zajistit vytvoření podmínek pro fungování soukromého sektoru** - když nastává selhání trhu (zajištění například správné funkce školství, zdravotnictví, zajištění majetku aj.), dále zabezpečení dostatečné množství soukromých statků v té době, kdy nastává neúspěch v tržním sektoru, nebo se v ekonomice objevují externality.
4. **Příspěvek k ekonomickému růstu** - územní samospráva nebo stát si nechávají zajistit pro veřejný sektor některé statky od soukromého sektoru (např. spravování objektů, pronájem objektů, zařízení veřejných škol). Takto je pomáháno ke vzniku vládní poptávky. V soukromém sektoru jsou tím vytvářené předpoklady pro růst zaměstnanosti. Kromě toho je také dosahováno vhodných podmínek pro zkvalitnění životní úrovně (zlepšení kvalifikace pracovních sil).
5. **Dosáhnout větší spravedlnosti v rozdělování** - zpřístupnit základní statky nižším příjmovým skupinám. Jedná se o statky ve zdravotnictví, sociálních službách, školství atd. Umožnění přístupu k těmto statkům je poskytováno bezplatně či za uživatelský poplatek (tvoří příjem příspěvkové organizace).

3.3 Teorie veřejné volby

Teorie veřejné volby je založena na netržních aktivitách. Veřejné statky si vyžadují svojí existencí veřejné rozhodování o jejich vlastním složení, kvalitě a množství, ale také o vhodném způsobu financování tzv. alokaci.

O dílčích cílech, nástrojích netržních činností státu a o územní samosprávě se v této době nejedná jako dříve individuálně, ale za pomoci veřejné volby (politickými hlasy, veřejné rozhodování). V zastupitelské demokracii se rozhoduje v první řadě nepřímou veřejnou volbou.

V demokratických zemích jde o rozhodování:

- **Přímé** - také přímá demokracie, jde o případ, kdy přímo rozhoduje občan (přímá volba), např. referendem. Prakticky se využívá jen málokdy, jelikož bezchybné definování otázky je velmi těžké, což ztěžuje jednoznačné rozhodnutí (např. využívání většinového pravidla pro rozhodnutí). Tato metoda je vleklá a finančně náročná, jestliže se má dospět k jednotnému výsledku. Je proto logické, že se referendum povolává jen ke klíčovým otázkám (např. vstup země do NATO, vstup do EU, změna struktury obce atd.).
- **Nepřímé** - jedná se o nepřímou zastupitelskou demokracii, protože jak je zjištěno, je v přímé volbě složité se domoci jednotného výsledku, díky odlišným zájmům, preferencím a názorům občanů, které se promítají do hlasování. Je typické pro demokraticky orientované země využít nepřímé volby pomocí volených zástupců (ti kteří rozhodují) ve volených orgánech, jako je parlament, který představuje zákonodárnou moc a jedná o prvořadých nástrojích hospodářské politiky a také ve volených orgánech územní samosprávy jako je obec či kraj. V rozhodování je podstatný volební systém a samozřejmě způsob zastoupení kandidátů tedy rozhodovatelů ve volených orgánech (politických stranách). V poslední řadě je také důležité složení kandidátů, kteří zastupují voliče.

Primární postupy veřejné volby:

- **Jednomyslná shoda (tzv. konsensus)** - shoda vyžaduje, aby každý schválil návrh. Tento postup je proto často zdlouhavý a neefektivní.
- **Většinové pravidlo** - je zde nebezpečí tyranie většiny, ale také tyranie menšiny. Nebezpečí, kdy většina se raději podřídí menšině, jen aby nebyla osočena z porušení práv menšiny. V praxi se tedy praktikuje a upřednostňuje pojem většina.
- **Pluralitní hlasování** - vlastní varianty si seřazuje rozhodovatel podle toho, které dává přednost nejvíce. Vyhrává varianta s nejmenším součtem bodů od všech rozhodovatelů.
- **Hlasování podle počtu získaných bodů** - možnost, která získá nejvíce bodů, je vítěznou.

System veřejného rozhodování je propojen s politickým systémem, který je daný zákonem a jednacím řádem daného orgánu.

3.4 Neziskové organizace

Stát zakládá pro zajištění veřejných statků pro občany orgány veřejné správy dle nařízení voleného orgánu většinou neziskové organizace, které mají za úkol hospodařit podle neziskových pravidel.

Neziskové organizace je možné charakterizovat podle několika bodů:

- Typ zřizovatele
- Institucionální hledisko
- Samosprávnost v řízení organizace
- Nerozdělování případně dosaženého zisku, ale je využit pro vývoj neziskové organizace
- Využívání dobrovolnické práce

Na rozdělení neziskových organizací je třeba pohlížet z několika stanovisek. Nejběžnějším stanoviskem je zakládání organizace, její rušení, činnosti organizace a též

podle způsobu financování. Důležité hledisko je také to, jestli organizace využívá výstupy pro širokou veřejnost (neziskové zájmové organizace).

Soukromoprávní organizace jsou v ČR velice rozmanité. Těmto organizacím upravují jejich pozici právní normy. Upravuje je např. zákon o dani z příjmu č. 586/1992 Sb., vyhraňuje poplatníky - právnické osoby, které nejsou zakládány nebo založeny se záměrem podnikání:

- Obce jako základní územní samosprávné celky
- Kraje jako vyšší územní samosprávné celky
- Organizační složky státu, obcí a krajů (okresní úřady, ministerstva aj.)
- Příspěvkové organizace - v České republice příspěvkové organizace často provozují činnost hlavně školy, školská zařízení, také muzea a nemocnice.
- Státní fondy (fond národního majetku ČR, pozemkový fond ČR)
- Veřejné vysoké školy
- Obecně prospěšné společnosti (rozvoj regionu chráněného území)
- Nadace
- Nadační fondy (např. „ČESKÝ VÝROBEK“)

Typ zřizovatele je důležitou charakteristikou pro neziskové organizace, která je následující:

- Typ zřizovatele
- Institucionální hledisko
- Samosprávnost v řízení organizace
- Nepřidělení docíleného zisku (zaměstnancům, managerům, vlastníkům), ale za účelem využití vývoje neziskové organizace
- Využívání dobrovolnické práce

Soukromoprávní neziskové organizace:

- Církev
- Soukromé subjekty (fyzické osoby, právnické osoby)
- Nadace

Soukromoprávní neziskové organizace mohou soutěžit s vládními neziskovými organizacemi, což vede ke zlepšení veřejného sektoru (vyšší efektivnost). Tyto organizace zakládají soukromé subjekty na základě soukromého práva. Nejsou zřizovány za účelem zisku, ale pro zajištění veřejných služeb na neziskovosti, které jsou získávány pro své příslušníky a obyvatelstvo, s pomocí dotační podporou státu nebo územní správy (soukromé VŠ získávají dotace na své žáky).

Náhled na obě složky neziskových organizací poukazují na značné rozdíly. Jedním z rozdílů v hospodaření je úhrada ze zjištěné „ztráty“. U vládních neziskových organizací (VNO) je hradí zřizovatel, tedy obec, kraj a stát, ze svého rozpočtu. U nevládních neziskových organizací (NNO) je hradí také zřizovatel, ale z jiného zdroje krytí. U zisku je tomu tak, že u VNO se ukládá do rozpočtu zřizovatele nebo se využívá na financování neziskových činností. NNO si zisk nedělí mezi své členy, zaměstnance ani mezi vedení. Využívá zisk pro záměr financování neziskových, veřejně prospěšných činností.

3.5 Veřejná správa

3.5.1 Charakteristika veřejné správy

Souhrn záměrných činností, které nejsou zákonodárstvím, soudnictvím ani vládou, kterými se realizují rozhodnutí volených orgánů, uvádějí se do praxe ustanovení zákonů a podzákonných předpisů, zabezpečují se úkoly ve veřejném zájmu, a to na úrovni státu i územní samosprávy.³ Jedná se o rozhodování a kontrolování v rámci zákona. Stát zajišťuje takové poslání, za které zodpovídá, ale zodpovídají také subjekty veřejné správy.

Funkce veřejné správy provádějí povolané orgány a instituce, které musejí mít

---

³ Peková J., Pilný J., Jetmar M., Veřejná správa a finance, s. 81

striktně dané pravomoce, hlavně jde-li o kompetence v rozhodování, aby bylo možno jejich jednání kontrolovat.

Struktura uspořádání veřejné správy a základní zásady jejího fungování je ukotvena ústavou a zákony ČR.

Nařízení volených orgánů zabezpečuje veřejná správa. Veřejná správa musí zákony realizovat v praxi a vést se jimi. Také je možné chápat veřejnou správu jako poskytování služby veřejnosti. Veřejná správa je monitorována hlavně zvolenými orgány, jako jsou soudy, speciální kontrolní orgány (např. Nejvyšší kontrolní úřad), parlament, ale také ze strany občanů formou různých petic nebo stížností aj.

3.5.2 Financování veřejné správy

Finanční management má důležitou pozici během financování potřeb veřejné správy a veřejného sektoru. Finanční management se zaměřuje na zlepšení rozpočtového plánování a postup financování. Je zde snaha, co nejefektivněji docílit rozpočtového hospodaření. Na finanční management je kladen požadavek na zkvalitnění finanční a rozpočtové kontroly.

Ve financování veřejné správy musí se hlavně dbát o zkvalitňování systému a praktik účetnictví, statistiky a spolehlivé použití ve finančním managementu. Zkušenosti finanční manažeři ve výkonných orgánech státu a územní samosprávy hrají důležitou úlohu pro efektivní hospodaření v úplném rozpočtovém systému.

Důležité finanční prostředky pro financování dílčích typů netržních činností státu i územní samosprávy musejí být zajištěny. Veřejné finance a také rozpočtové soustavy mají toto zajištění na starost.

Každý subjekt územní samosprávy (obec, kraj) jedná na základě výše svého rozpočtu. Rozpočtová soustava zahrnuje veškeré rozpočty a mimorozpočtové fondy.

3.5.3 Rozpočtová soustava

Rozpočtová soustava zahrnuje:

- Soustavu peněžních fondů

- Soustavu rozpočtových vztahů uvnitř rozpočtové soustavy
- Soustava orgánů a institucí, které jsou pověřeny tvorbou, přerozdělováním a užitím veřejných rozpočtů a mimorozpočtových fondů. Tento proces by měl brát ohled na omezené zdroje. Soustavou orgánů je myšleno hlavně ministerstvo financí, finanční úřady, daňové úřady apod.

Rozpočtová soustava zahrnuje systém veřejných rozpočtů, soustavu mimorozpočtových fondů a rozpočty vládních neziskových organizací. Soustavu veřejných rozpočtů tvoří státní rozpočet a nesoustředěné rozpočty na hladině významnosti územní samosprávy (rozpočty obcí a krajů.). Rozpočty jsou tvořeny a aplikovány povinně, což ukládají zákonné předpisy. Ve všech zemích má státní rozpočet prvořadou funkci a stejně tak má charakter zákona. Soustava mimorozpočtových fondů jsou obvykle záměrné. Fondové rozpočty mají většinou dobrovolnou povahu, ale je dopadem nepřímé veřejné volby na dané vládní úrovni a příslušném subjektu územní samosprávy. Rozpočty vládních neziskových organizací jako jsou např. ve veřejném sektoru, příspěvkové organizace aj.

Finanční systém státu je tvořen státním rozpočtem a mimorozpočtovými fondy. Rozpočet a mimorozpočtové fondy představují finanční systém příslušného subjektu.

Je rozpoznáváno několik principů, jak se tvoří tyto peněžní fondy:

- Princip nenávratnosti - v některých situacích se využívají i návratné příjmy a výdaje na principu návratnosti.
- Princip neekvivalence
- Princip nedobrovolnosti

3.6 Veřejný rozpočet

Na jedno rozpočtové období se vytvářejí veřejné rozpočty. Je to období, které je ve většině států totožné s kalendářním rokem, výjimkou není ani Česká republika. V ekonomicky vyspělých státech se také schvalují střednědobé, ale též i dlouhodobé rozpočtové plány. Tento trend se rovněž vyskytuje i v ČR, a to čím dál častěji.

Veřejný rozpočet je rovněž:

- Peněžní fond - z pohledu státu centralizovaný peněžní fond (státní rozpočet), z pohledu územní samosprávy decentralizované peněžní fondy (rozpočty obcí a krajů).
- Bilance dorovnávací příjmy a výdaje.
- Finanční prognóza na rozpočtové období (obvykle kalendářní rok)
- Prostředek rozpočtové politiky - např. územní rozpočet je prostředek sociálně ekonomické politiky k rozvíjení obcí
- Nástroj ke spravování veřejného sektoru.

Kvalita daného rozpočtu (jeho provedení), skutečný rozdíl hospodaření, záleží na kvalitě předpokladu. Tato kvalita je odhadem z výnosů ze svěřených a vyjádřených daní, dotací, nedaňových příjmů apod. Stejně je tak odhadem dále z kvalitního předpokladu budoucích potřeb, kam spadají investiční i neinvestiční potřeby. Také sem spadají výdaje na financování nových potřeb, které jsou dané volebními programy.

3.6.1 Příjmy veřejných rozpočtů

Příjmy veřejných rozpočtů jsou primárním zdrojem krytí veřejných výdajů, které se užívají k financování potřeb veřejného sektoru a veřejné správy. Tyto příjmy jsou spojeny s nenávratným přerozdělováním hrubého domácího produktu. Veřejné příjmy jsou v rámci vyrovnaného rozpočtu do jisté míry omezením.

Příjmy se mohou dělit z několika stanovisek. Nejdůležitějším stanoviskem je rozdělení příjmů dle návratnosti, též nenávratnosti:

1. **Nenávratné veřejné příjmy** - příjmy, které jdou do veřejného rozpočtu (peněžního fondu od občanů a firem). Nejběžnější položkou nenávratných příjmů jsou daně, dávky, příjmy z pronájmu či prodeje majetku. Důležitým bodem je, že většina příjmů veřejného rozpočtu je nenávratných.

2. **Návratné příjmy** - jsou získávány na určitý čas. Subjektu, který je vypůjčil, se musí navrátit zpět po uplynulém čase. Většina zemí má návratné příjmy v podobě získaných finančních prostředků z vydání cenných papírů.

3.6.2 Daňové příjmy

Daň je dána ze zákona, je tedy povinná a má nenávratný charakter. Daň je platbou opakující se v určitých časových obdobích. Ministerstvo financí zpracovává návrhy daňových zákonů. Maximálního příjmu do veřejného rozpočtu není docíleno pokaždé vysokou mírou zdanění, ale výsledky vysokými daněmi mohou být negativní.

Jelikož daně jsou povinné, daňového poplatníka jistě zajímá, na co jsou daňové poplatky využívány (veřejné statky), jinak řečeno, jaký je "prospěch ze zdanění". V ekonomické teorii se uvádí, že se jedná o "daňovou cenu" za veřejné statky.

Funkce daní:

- Alokační - funkce, která dává příležitost čerpat peněžní prostředky pro financování veřejných statků a jiných veřejných potřeb.
- Redistribuční - srovnává rozdílnosti mezi subjekty.
- Stabilizační - používány ve vyrovnávací fiskální politice státu ke stabilizaci ekonomiky.

Finanční úřady spravují veškeré daně, někdy i celní úřady, které daně vybírají a dále je převádějí do jednotlivého veřejného rozpočtu dle zákona o rozpočtovém určení daní.

Orgány, které mají pravomoc uvalovat a vybírat daně, se dělí daně na:

- Státní - daně, které se odvádějí do státního rozpočtu
- Místní - daně, které se odvádějí do rozpočtu obce
- Regionální - tyto daně se v ČR prozatím nepoužívají

Daňové příjmy veřejných rozpočtů v ČR se rozdělují na přímé daně a nepřímé daně. Přímé daně jsou důchodové a majetkové (z nemovitostí, silniční, dědická, darovací, z převodu nemovitostí). Nepřímé daně se dělí na univerzální (daň z obratu, prodejní daně, DPH, dovozní) a selektivní (spotřební daně, cla, ekologické).

4. Hospodaření hl. m. Prahy

4.1 Charakteristika hl. m. Prahy

Hlavní město Praha je zvýhodněn před ostatními regiony z ekonomického hlediska. Region Praha produkuje skoro čtvrtinu celostátního HDP (pro rok 2009 tvořil 26,1%). Míra tohoto ukazatele je charakteristická u metropolí, která je ovlivněna řadou ekonomických faktorů, které působí na podmínky kvality života v těchto metropolích. Důležitou roli hraje vysoká úroveň mezd, kvalitní infrastruktura, velký podíl dojíždění za prací, také sídlení velkých společností v daném městě. Díky tomuto faktu je v Praze i nízká míra nezaměstnanosti (k 28. 2. 2011 4,1%). Další výhodou je vyšší koncentrace vyšší míry vzdělanosti zaměstnanců. Také průměrné mzdy dosahují výrazně lepších hodnot než je tomu u jiných regionů. Díky své poloze, středu ČR, ale i Evropy, jí protínají důležité silniční koridory.

Ekonomický vývoj Prahy je podporován zesilováním obslužné sféry a snižováním výrobního odvětví. Problém restrukturalizace průmyslu jsou rozsáhlé nevyužité (opuštěné) areály, kterých se doposud nezbavili jejich majitelé. Příkladem jsou pozemky Českých drah. Stále ještě, ale v Praze zůstává řada odvětví průmyslu, těžké i lehké strojírenství (motory, tramvaje) a další průmysly jako chemický (pneumatiky), potravinářský, filmařský aj.

Stavebnictví v Praze v posledních letech mělo tendenci rychlého růstu. Dnes, ale zaznamenáváme stagnaci nových projektů na výstavbu, která je způsobena finanční krizí a vyšší nabídkou nad poptávkou.

Významné postavení zaujímá i školství s osmi vysokými školami, kde se soustřeďují studenti z celé ČR, ale i studenti ze zahraničí.

4.2 Rozpočet pro rok 2008

Rozpočet vlastního hlavního města Prahy byl navržen podle zásad, harmonogramu a metodikou pro uspořádání na sestavení rozpočtu a rozpočtových výhledů, které byly vyjednány a ratifikovány danými orgány města (usnesení ze dne 12.

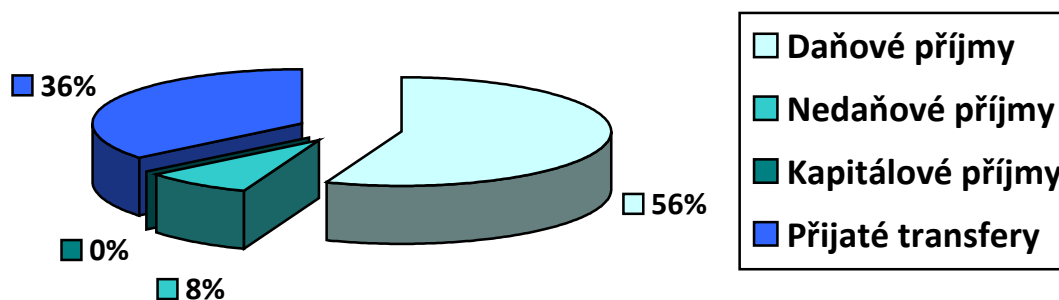
6. 2007). Rozpočet vlastního hlavního města Prahy byl přednesen ke schválení dříve než státní rozpočet.

V návrhu se zahrnují nevyčerpané zdroje z předešlého roku 2007, které byly usneseny jako samostatný materiál v Radě hlavního města Praha. Dočasné volné zdroje se ujaly jako náhrada za přímé náklady ve školství.

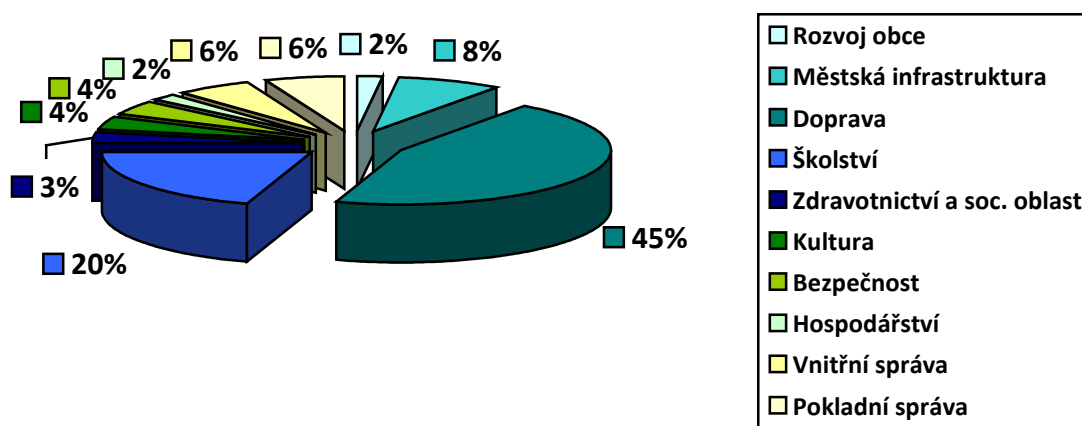
Celkové finanční zdroje rozpočtu vlastního hlavního města Prahy pro rok 2008 byly projednány Radou hl. m. Prahy na souhrnnou částku 44 493 081,7 tis. Kč. Z této celkové částky spadalo na rozpočtové příjmy 36 986 770,1 tis. Kč. Nevyčerpané finanční prostředky z roku 2007 byly schváleny k převodu a v celkové výši 1 008 790,0 tis. Kč, což zvedlo finanční zdroje na částku 45 501 871,7 tis. Kč. V roce 2008 přineslo usnesení Rady hl. m. Prahy další navýšení finančních zdrojů na celkovou konečnou částku 45 603 400,7 tis. Kč.

Rozpočet pro rok 2008 hl. m. Prahy byl navržen jako schodkový, s objemem příjmů ve výši **37 203 115,1 tis. Kč** a s objemem výdajů ve výši **44 589 864,7 tis. Kč**. Schodek tedy činí **7 386 749,6 tis. Kč**.

Graf 1: Rozpočtové příjmy 2008 (viz tabulka 3)

Graf 2: Celkové výdaje ve výši 44 589 864,7 tis. Kč (viz tabulka 4)

Jak je možné vyčíst z grafu 3. Rozpočtové příjmy se rozdělují na daňové příjmy, nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté transfery. Do rozpočtových příjmů se nezahrnují finanční prostředky, které si daný subjekt půjčuje ke krytí výdajů, ani které představují prostředky vytvořené v minulých letech (brány jako úspora hospodaření). Optimistická očekávání Ministerstva financí byla začleněna jen minimálně do rozpočtu pro rok 2008. **Celkový návrh rozpočtu daňových příjmů r. 2008 byl sestaven s cca 3,6 % nárůstem proti rozpočtu r. 2007.** Správní poplatky z roku 2007 ovlivnily optimistické zvýšení celkového rozpočtu. Na minimálním zvýšení rozpočtu se také podílely i místní poplatky.

Příjmy nedaňové jsou např. příjmy z vlastní činnosti, příjmy z tržeb a poplatků (parkovací automaty), také příjmy z úroků atd. Příjmy kapitálové jsou příjmy z prodeje dlouhodobého majetku (kromě drobného majetku). Přijaté transfery zahrnují převody z vlastních fondů podnikatelské činnosti, převod dotací z rozpočtu aj.

Kapitálovými výdaji se myslí např. rekonstrukce objektů (panelový dům Vlasta, Praha 10 - Vršovice). Nejvyšší položkou v rozpočtových výdajích je doprava s 18 921 140,0 tis. Kč a druhé největší výdaje byly vynaloženy za školství, mládež a samospráva 8 677 379,0 tis. Kč. Nejméně bylo vynaloženo prostředků na hospodářství.

Suma kapitálových výdajů pro rok 2008 je historicky nejvyšší hodnotou pro krytí výdajů 16 536 459,7 tis. Kč.

Financování projektů ze strany rozpočtu jsou upřednostňovány. Při financování již rozestavěné akce celoměstské důležitosti, jako je tomu u projektu dopravy (provozní

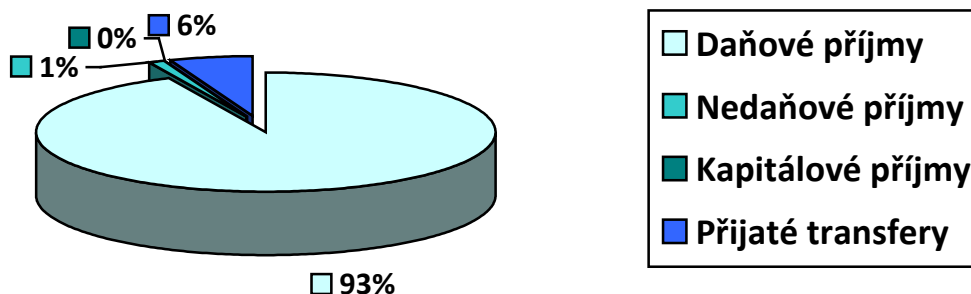
úsek trasy C metra 2. etapa, prodloužení trasy A, výstavba nové trasy D; výstavby městského okruhu v jihozápadním a hlavně v severozápadním úseku). Další projekt v městské infrastruktuře (přestavba a další rozšíření čistírny odpadních vod na Císařské louce, protipovodňová opatření na ochranu hl. m. Prahy) a vnitřní správě (informační projekty).

4.3 Rozpočet pro rok 2009

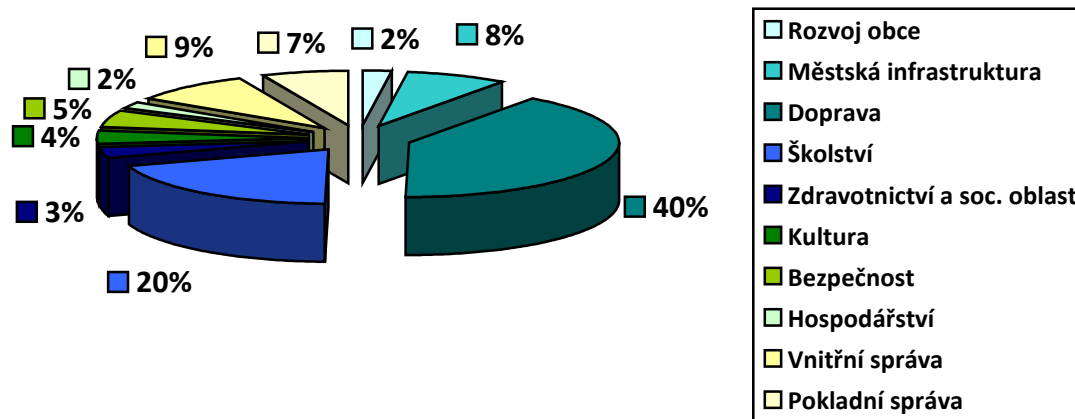
Pro rok 2009 byl rozpočet vlastního hlavního města Prahy navrhován tak, aby vycházel z finančních zdrojů možností města (jak tomu bylo i v minulých letech). Do návrhu rozpočtu ze dne 11. 11. 2008 se neobjevily nedočerpané finanční zdroje z předchozího roku 2008, které činí 3 916 270,00 tis. Kč (byly schváleny samostatně).

Výše finančních zdrojů, které schválila Rada hlavního města Prahy, činí 51 396 374,70 tis. Kč. Rozpočet pro hl. m. Prahy byl navržen rovnoměrný, ale z dostupných informací je hodnocen jako schodkový. Celkový objem příjmů je vytvořen ve výši **40 197 090,00 tis. Kč** a celkový objem výdajů činí **48 873 329,00 tis. Kč**. Tudíž schodek byl vypočítán na **8 676 239,00 tis. Kč**, kde jsou již započítány nevyčerpané finanční zdroje z roku 2008.

Graf 3: Rozpočtové příjmy 2009

Graf 4: Celkové výdaje ve výši 48 873 329,00 tis. Kč (viz tabulka 5)

Návrh rozpočtu daňových příjmů pro rok 2009 vychází z vývoje plnění daňových příjmů 2008. Také se zohledňuje prognóza Ministerstva financí o výhledu utváření daňových výnosů v rámci celé republiky v r. 2009.

Rozpočtové výdaje jsou platby, které jsou určeny na běžné a kapitálové účely. Hranice, která rozhoduje o jejich zařazení je pro hmotný investiční majetek částka 40 tis. Kč a pro nehmotný investiční majetek částka 60 tis. Kč.

Důležitým bodem sestavování rozpočtu bylo vyhledání vnitřních rezerv v jednotlivých částech celkových výdajů (= kapitoly) - hospodářství, bezpečnost, školství atd. U celkových výdajů došlo k nárůstu oproti roku 2008 o 9,4%. Ke snížení došlo u kultury, sportu a cestovního ruchu, kvůli výdajům na přípravu LOH ve výši 100 000 tis. Kč a o finanční prostředky z r. 2007 na opravu Karlova mostu. Výrazné zvýšení se dočkala doprava o 8.7% na údržbu a opravy komunikací. U bezpečnosti jsou navýšené prostředky, které jsou spjaty se zvýšením počtu strážníků na rok 2009.

U kapitálových výdajů se upřednostňují již rozestavěné projekty. V městské infrastruktuře se jedná o celkovou přestavbu Ústřední čistírny odpadních vod na Císařském ostrově a protipovodňová opatření. Doprava stále řeší přípravu výstavby prodloužení metra A, financování metra D, dokončení poslední etapy metra C a dále uskutečnění Severozápadní části městského okruhu.

4.4 Rozpočet pro rok 2010

Návrh rozpočtu vlastního hlavního města Prahy byl odsouhlasen dne 1. 12. 2009 Radou hl. m. Prahy v celkové výši **50 290 008,30 tis. Kč**. Z této částky je vynaloženo na rozpočtové příjmy **38 302 916,30 tis. Kč**. Finanční nevyčerpané zdroje z minulého roku činí 1 766 740,00 tis. Kč. Celkové výdaje rozpočtu jsou využity z celkové výše daných zdrojů **50 290 008,30 tis Kč**. Pro rok 2010 schodek činí **9 335 293,60 tis. Kč**, kde jsou již zahrnuty zdroje z předešlého období 2009.

Ministerstvo financí vydalo prognózu očekávaných daňových příjmů v r. 2009, kterou respektuje návrh rozpočtu pro rok 2010, tedy prognózu, podle které byl vytvořen návrh zákona o státním rozpočtu na rok 2010, kde byly vypracovány novely zákona o dani z přidané hodnoty. Novelou byla změněna výše sazeb daně z přidané hodnoty o 1%.

Předpověď Ministerstva financí se tolik nesplnila, jelikož je objem na úrovni předpokládané reality r. 2009, to je o 1,44%. Takový meziroční nárůst reálného HDP předpokládala i Česká národní banka.

Turistický ruch zaznamenal pokles v návštěvnosti hl. m. Prahy, což ovlivnilo místní poplatky z turistického ruchu (poplatek za lázeňský či rekreační pobyt aj.), a tudíž je návrh rozpočtu nižší než v roce 2009.

Návrh rozpočtu je konzervativnější, jelikož zohledňuje ekonomickou situaci. Tržní úroková míra byla v r. 2010 na nejnižší hodnotě v historii, která byla pod úrovní 1,2% (v roce 2009 byla 3,5%). Rapidním pokles sazeb má důsledky na očekávaný výnos depozit města. Dalším projevem na výši rozpočtu je projev hospodářské krize, která souvisí s výnosností sdílených daní.

Pro konzervativní rozpočet se průběžně hledala a zaváděla opatření, která vedou k lepší efektivitě.

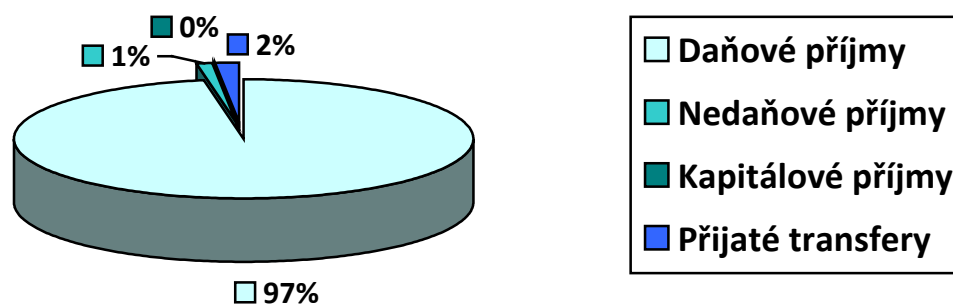
Záporná hodnota přijatých transferů ve výši -3 565 933,70 tis. Kč, celkové saldo přijatých transferů zmenšuje převod dotací z rozpočtu.

V celkových výdajích se rozpočet projevil např. u dopravy, zvýšením proti loňskému roku, které vzniklo díky projektu "Projekt čisté a zelené Prahy" a jeho

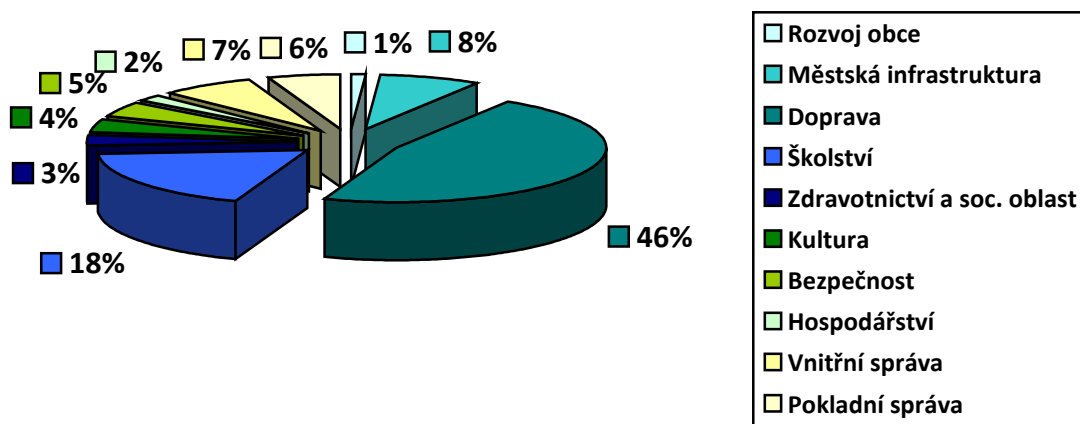
neinvestiční dotace v částce 1 000 000 tis. Kč pro Dopravní podnik hl. m. Prahy. Pro složku bezpečnost se zvýšily výdaje kvůli nově přijatým strážníkům.

Co se týče projektů celoměstského významu, městská infrastruktura se stále zabývá přestavbou a rozšířením Ústřední čistírny odpadních vod na Císařském ostrově a také protipovodňovými opatřeními. V dopravě je stále řešený projekt výstavby prodloužení trasy metra A v úseku Dejvická - Motol a dokončení výstavby Jihozápadní části městského okruhu (oblast Strahovského tunelu).

Graf 5: Rozpočtové příjmy 2010

Graf 6: Celkové výdaje ve výši 47 638 209,90 tis. Kč (viz tabulka 6)

Tabulka 1: Bilance příjmů a výdajů hl. m. Prahy v tis. Kč

	2008	2009	2010
Příjmy	37 203 115,10	40 197 090,00	38 302 916,30
Výdaje	44 589 864,70	48 873 329,00	50 290 008,30
Schodek	7 386 749,60	8 676 239,00	9 335 293,60

Rozpočet hlavního města Praha byl navrhován v rozmezí let 2008 - 2010 jako schodkový. Každým rokem schodek stoupal v průměru o 11%. Hlavní výdaje pro hl. m. Prahu tvoří částka výdaje na dopravu a školství. Výdaje se každým rokem zvyšují díky plánovaným akcím.

5. Hospodaření městské části Praha 5

5.1 Charakteristika městské části Praha 5

K největším městským částem Prahy se přiřazuje Praha 5 díky své rozloze a počtem obyvatel. Městská část Praha 5 je zvýhodněna oproti jiným městským částem Prahy svojí polohou, která je prořazena důležitými hlavními cestami směřující na jih, jihozápad a západ od Prahy. V této části sídlí důležité firmy jako je L'ORÉAL, ČSOB aj., což je důležitým přínosem pro veřejný rozpočet (odvod daní).

Důležitou ekonomickou roli hrají filmové ateliéry Barrandov, které jsou jedny z nejstarších a největších v Evropě. Tato městská část je důležitým kulturním místem v Praze. Již v historii tu byla vysoká koncentrace škol, která nadále přetrvává.

Negativní vliv na tuto městskou část má přítomnost nízkoprahových středisek pro drogově závislé (Drop-in, Sananim, o. s.) v blízkosti centra Smíchova, která přispívají ke kriminální činnosti a znečišťování nebo ničení soukromého majetku.

Rozhodujícím faktem je, že MČ Praha 5 spadá do dotačních vztahů, které zahrnují hlavní části Prahy (městské části Praha 1 - 22). Tyto MČ mají díky své rozloze vyšší přidělené dotace.

5.2 Rozpočet pro rok 2008

Sestavení rozpočtu pro rok 2008 se řídí zákonem č. 250/2000 Sb. (o rozpočtových územích rozpočtů) a dále zákonem 131/2000 Sb. (o hlavním městě Praze).

Rada městské části projednala rozpočet na rok 2008 dne 11. 12. 2007. Tohoto jednání se účastnili členové rady, předsedové výborů a správcové kapitol (školsví, hospodářství atd.) rozpočtu.

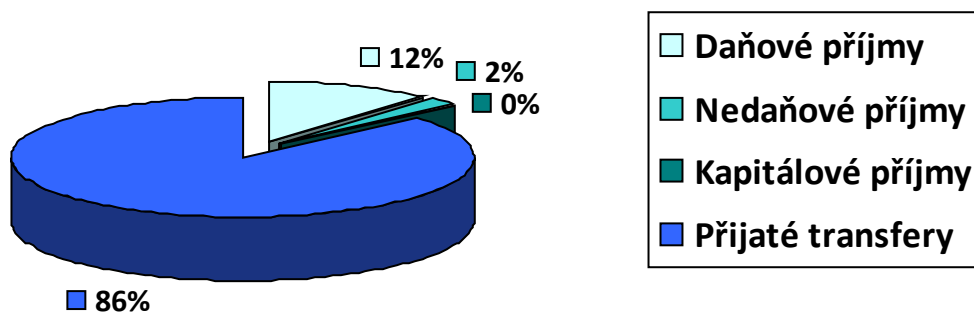
Celkové příjmy pro rozpočet byly schváleny ve výši **769 305,1 tis. Kč**. Do daňových příjmů se zahrnují např. poplatky za psy, užívání veřejného prostranství, správní poplatky atd. Nedaňové příjmy má městská část Praha 5 např. z poskytování

služeb a produkce výrobků. Celkové výdaje činily **769 305,1 tis. Kč**. Rozpočet byl plánován jako vyrovnaný.

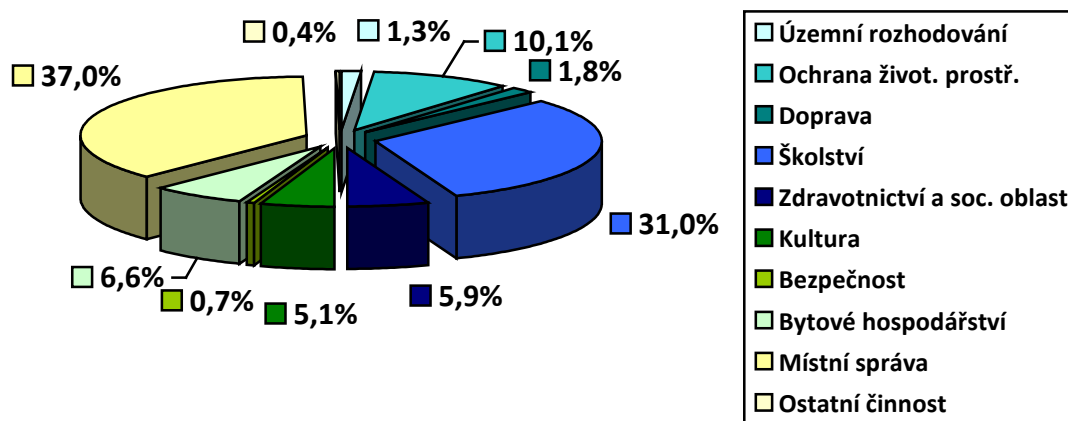
Důležitým faktorem pro návrh daného rozpočtu je objem celkových rozpočtových příjmů, které souvisí s výší navrhovaných běžných a kapitálových výdajů.

Do kapitoly územního rozhodování spadá i rozvoj bydlení a bytové hospodářství. Životní prostředí zahrnuje také podkapitolu městskou zeleň (svoz komunálního odpadu, péče o čistotu a vzhled obce aj. Největší částka byla vynaložena na rekonstrukci Tilleho náměstí, a to 4 000 tis. Kč. S dopravou souvisí podkapitola doprava investice. V kapitole školství bylo nejvíce vynaloženo na akci ZŠ a MŠ Tyršovy školy (rekonstrukce a dostavba areálu) 29 576 tis. Kč. Do školství pro MČ Prahu 5 nespádají výdaje na platy učitelů, ty spadají pod rozpočtové výdaje hl. m. Prahy. Kapitola sociální věci a zdravotnictví podporuje projekty pro zlepšení kultury občanů jako je např. Arcidiecézní charita Praha (na provoz Domova pro matky s dětmi na Barrandově) 1 000 tis. Kč, je zde i podkapitola ostatní zájmová činnost a rekreace, zabývající se úklidem pražské pláže na Smíchově, dále podkapitola opravy a udržování (např. opravy chodníků) a podkapitoly jeselská zařízení (spravování jeslí), personální a mzdové věci, prevence kriminality (program MV ČR "Partnerství 2008" částkou 120 tis. Kč). Kapitola kultura se zabývá občansko-správní činností (např. vítání občánků), opravy a udržování - kultura, výstavní činnosti v kultuře, investice - kultura a kancelář městské části (vydávání časopisu Pražská pětka). Kapitola bezpečnost a veřejný pořádek zahrnuje krizové řízení, dále zajišťuje bezpečnostní agentury na kulturní akce. Také tato kapitola nemá zahrnuto výdaje na mzdy zaměstnanců Městské policie (pouze hl. m. Prahy). Kapitola bytové hospodářství má podkapitolu pohřebnictví, správa bytů, správa majetku a obchodní aktivity. Kapitola správa a zastupitelstvo má za úkol podkapitolu odměna pěstouna, správa služeb, mzdové výdaje a také sociální fond. A poslední kapitolou je ostatní činnosti (např. bankovní poplatky, zákonné pojištění motorových vozidel).

Graf 7: Rozpočtové příjmy 2008

Graf 8: Celkové výdaje ve výši 769 305,1 tis. Kč (viz tabulka 7)

Městská část Prahy 5 se rozhodla vytvořit tzv. zásobník, kvůli omezeným finančním prostředkům. Jedná se o soupis akcí, které nebyly zařazeny do rozpočtu v r. 2008, ale jsou dost důležité na to, aby byly evidovány pro přehled. Může nastat situace, kdy MČ bude mít dostatek finančních prostředků, kvůli kterým se může zrealizovat daná akce. Akce ze zásobníku se zařazují do realizace v průběhu roku v podobě úprav rozpočtu.

5.3 Rozpočet pro rok 2009

Pevně daná struktura rozpočtu je dána třemi obecnými oblastmi peněžních operací jako jsou příjmy, výdaje a financování, kde za jednotlivé kapitoly mají

zodpovědnost jejich správci za svěřené prostředky. Na výjezdním zasedání rady MČ byl do detailu projednán návrh rozpočtu pro rok 2009, který byl schválen 3. února.

Pro tento rok byl opět vytvořen zásobník, kam se ukládají výdaje, které se nezahrnují do rozpočtových výdajů.

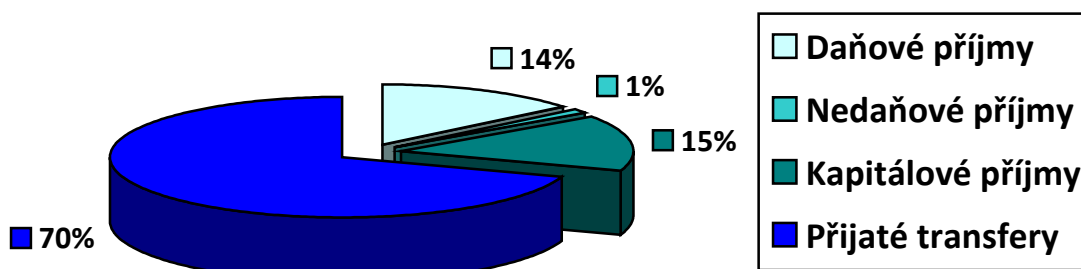
Plánované příjmy pro rozpočet 2009 činí **739 079,8 tis. Kč**. Finanční zdroje z minulého období je částka 600,2 tis. Kč. Tato částka zahrnuje dar MČ 50 tis. Kč od České spořitelny, který se nečerpal v r. 2008 a je určen na investiční akci "Strom do každé ulice", a dále nepoužité prostředky z části výnosu z činnosti výherních automatů 1 082,4 tis. Kč. Na území městské části bylo v r. 2009 106 provozoven s výherními hracími automaty (celkem 1 261 přístrojů). Část výtěžku musí být použit na zdravotní, ekologický, sociální, sportovní, kulturní či na jiný veřejně prospěšný účel.

Městské části dostávají dotace dvojího typu, jedna plyne ze státního rozpočtu, která byla pro tento rok zvýšena o 4,8% a další je od hlavního města, též zvýšena o 17,85 % oproti roku 2008.

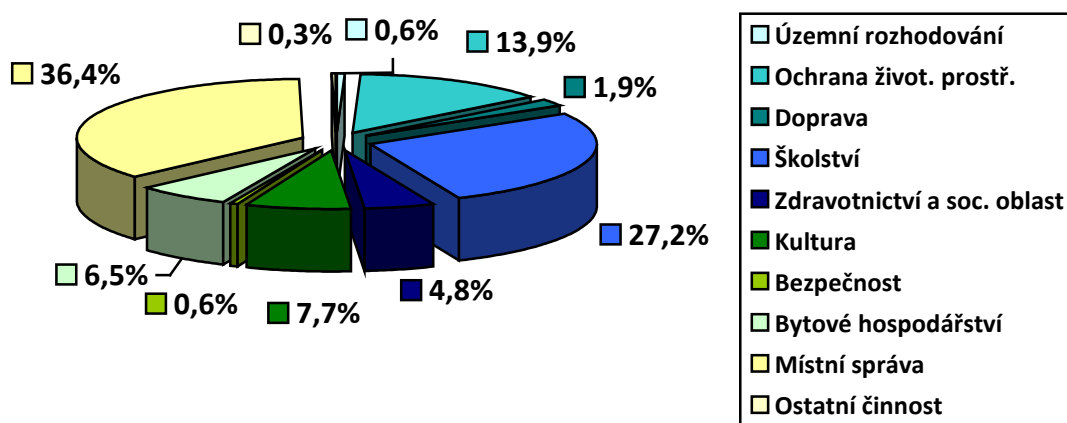
Celkové výdaje byly naplánovány na částku **739 079,8 tis. Kč**. Nejvyšší částka byla navržena pro kapitolu místní správa a zastupitelstva obcí ve výši 269 894,4 tis Kč a druhou nejvyšší položkou ve výdajích je kapitola školství s částkou 200 770,2 tis. Kč. Místní správa a zastupitelstvo má jako největší položky např. dovybavení nábytkem v budovách ÚMČ 2 800 tis. Kč a ve stavebních investicích je to akce stavební úpravy pro vybudování Informačního centra v nových prostorách 2 500 tis Kč. Ve školství je nejvíce investováno do částečných rekonstrukcí mateřských a základních škol.

Městská část Praha 5 hospodařila s menším rozpočtem než v r. 2008. Ve zdaňovací činnosti se plánovalo, že zisk bude 227 mil. korun.

Graf 9: Rozpočtové příjmy 2009

Graf 10: Celkové výdaje ve výši 764 046,1 tis. Kč (viz tabulka 8)

5.4 Rozpočet pro rok 2010

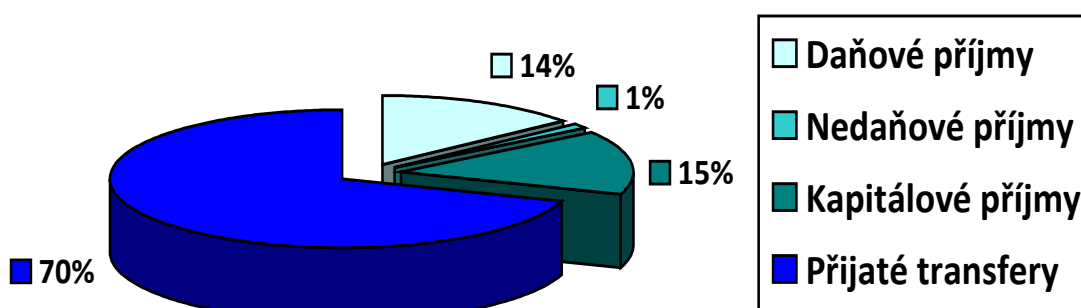
Celkové příjmy činí **764 046,1 tis. Kč** a celkové výdaje činí **764 046,1 tis. Kč**. Rozpočet pro tento rok byl plánován vyrovnaně.

Daňové příjmy dosáhly pro r. 2010 nejvyšší částky v posledních letech 118 555 tis Kč. Z tohoto příjmu je daň z nemovitosti na prvním místě, což se týká sumy 61 000 tis. Kč. Nárůst daňových příjmů je způsoben zvýšením daně z nemovitosti. Rozdíl předešlého roku činil 29 mil Kč. Nemalou částku opět tvoří částka za provozování výherních hracích automatů ve výši 13 500 tis. Kč. Daňové příjmy byly ze značné míry

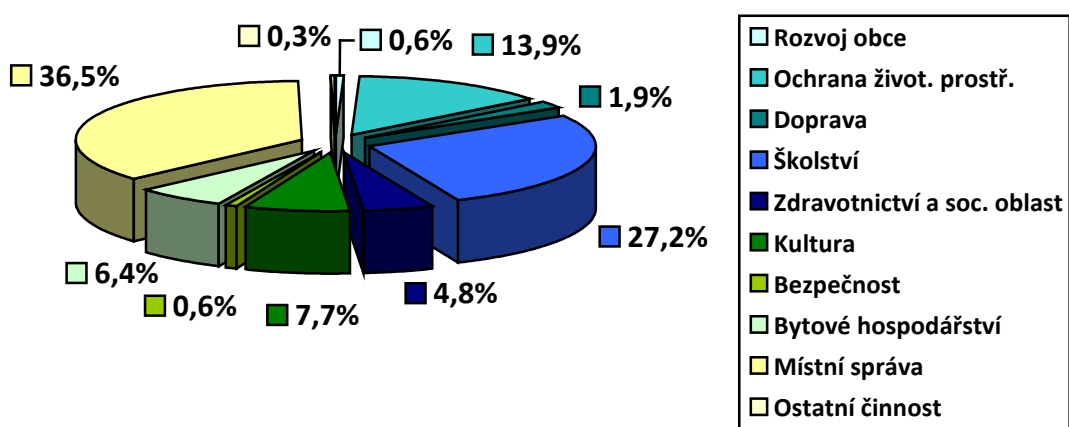
ovlivněny ekonomickou krizí, díky které došlo ke snížení daňových příjmů, jenž dál ovlivňuje souhrnný objem dotačních vztahů k MČ pro rok 2010 z rozpočtu hl. m. Prahy.

Z rozpočtových výdajů se opět značná část vynakládá na školství 207 537,80 tis. Kč, kdy se počet žáků/děti zvýšil, kvůli tomu Ministerstvo financí příspěvek na žáka/dítě snížilo na 1 397 Kč (dříve 1 401 Kč). Nejmenší částka výdajů byla vynaložena na bezpečnost 4 630 tis. Kč. Tato kapitola každým rokem klesá v rámci celorepublikových úspor.

Graf 11: Rozpočtové příjmy 2010

Graf 12: Celkové výdaje ve výši 764 046,1 tis. Kč (viz tabulka 9)

Tabulka 2: Bilance příjmů a výdajů MČ Prahy 5 v tis. Kč

	2008	2009	2010
Příjmy	769 305,10	739 079,80	764 046,10
Výdaje	769 305,10	739 079,80	764 046,10
Deficit	0	0	0

Městská část Praha 5 oproti hl. m. Praze se snaží, aby byl rozpočet vyrovnaný. Jen nevyčerpané dotace se nezapočítávají do bilance příjmů a výdajů. Jedná se o nich, až v pozdějším zasedání, kdy se musejí schválit a poté se mohou teprve zobrazit v rozpočtu. Při přidělování dotací jsou rozhodující dva faktory, rozloha a počet obyvatel. MČ Praha 5 má celkem vysoké dotace díky své rozloze 3 542 ha a počtu obyvatel 84 512.

6. Monitoring hospodaření

Na základě usnesení vlády ČR ministerstvo financí odsouhlasilo monitoring hospodaření obcí. V monitoringu je sledováno zadluženost obcí a krajů prostřednictvím ukazatele dluhové služby, každý rok se musí uskutečnit propočet soustavy informativních a monitorujících ukazatelů (SIMU). Provádí se to za všechny obce a jimi vybudované příspěvkové organizace a zhodnotí výsledky propočtu. Poprvé bylo využito pro rok 2008.

Monitoring vychází tedy z informačních a monitorujících ukazatelů. Informativní ukazatele zahrnují počet obyvatel, úroky, příjem celkem (po konsolidaci), uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků, dluhová služba celkem, ukazatel dluhové služby (v %), rozvaha aktiv a pasiv, cizí zdroje a přijaté návratné finanční výpomoci, stav na bankovních účtech, úvěry a komunální obligace, přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy, zadluženost celkem, podíl zadluženosti na cizích zdrojích a přijatých návratných finančních výpomocích (v %), zadluženost (cizí zdroje a přijaté návratné finanční výpomoci) na 1 obyvatele, oběžná aktiva a krátkodobé závazky. Monitorující ukazatele zahrnují podíl cizích zdrojů a přijatých návratných finančních výpomocí k celkovým aktivům (v %) a celková (běžná) likvidita.

Monitoring v procesním postupu nejprve vyhodnotí veškeré podklady obcí s jejich ukazatelem celkové likvidity, který bude v rozmezí $<0;1>$ a též podíl jejich cizích zdrojů a přijatých návratných finančních podpor k celkovým aktivům bude více nežli 25% rovněž. Vždy se vychází z údajů k 31. 12. příslušného roku (po závěrečných dopisech). Obce budou osloveny ministerstvem financí kvůli vysvětlení o nežádoucím stavu a o postoji zastupitelstva obce. Poté ministerstvo financí zasílá informace vládě České republiky o vyhodnocení monitoringu hospodaření obcí.

MČ Prahy 5 mají na výběr si zvolit buď svého nezávislého auditora, který je schválen radou hl. m. Prahy, nebo magistrát (výjimečně i Ministerstvo financí) vyšle svého auditora, jenž vykoná kontrolu. Když není splněna kontrola hospodaření z minulého roku, je možné udělit jisté sankce.

7. Úprava státního rozpočtu

Státní rozpočet je rozvržení hospodaření státu, bývá tak plánováno na jeden rok. Rozpočet navrhuje vláda a ratifikuje parlament a také má podobu zákona. Rozpočet je plánován podle odhadu příjmů a výdajů. Výdaje jsou dále rozděleny do kapitol a podkapitol. Když je rozpočet schválen, vláda, ministerstva a další instituce mají v pravomoci nakládat s rozpočtem podle svého rozhodnutí. Pokrytí činnosti státu mají za úkol odhadnuté výdaje státního rozpočtu, které buď ukládá zákon, nebo ústava. Peněžní fond slouží na soustředění příjmů a výdajů. Státní finance zase centralizují peněžní fond.

Rozpočet se rozděluje do následujících bodů:

- Schodkový (deficitní) - výdaje jsou vyšší než příjmy. Důsledkem toho může dojít k ztrátě efektivnosti ze zdanění, zvyšování inflace, nahrazování kapitálu veřejným dluhem, narušení importu díky zahraniční zadluženosti.
- Vyrovnaný - příjmy se rovnají výdajům.
- Přebytkový - příjmy jsou vyšší než výdaje. Takovéto příjmy se mohou převádět do následujícího rozpočtového období.

Ekonomický odbor posílá písemně podněty na rozpočtování daného roku, podle předpisů. Udává kritéria, zda se má rozpočet navýšit či snížit (v %) kvůli úsporám atd. Vedoucí odboru jednotlivých kapitol zapracovávají akce, které je třeba zahrnout do daného rozpočtu. Vedoucí odborů a radní za jednotlivé kapitoly všechny body musejí projednat. Následně vše schvaluje finanční výbor MČ, který je jmenován zastupitelstvem. Výbor předkládá daný návrh rozpočtu představenstvu. Poté se návrh musí vyvěsit na úřední desku 15 dní před projednáním rozpočtu.

Po schválení a následném odeslání státního rozpočtu. Přestože, by měl být bezchybně vypracovaný rozpočet na dané období, může nastat situace, kdy nebyl správně propočten, nebo se nezahrnula jistá položka. Nový návrh formou přílohy se musí, co nejrychleji odeslat na zastupitelstvu nebo radě, ale nejpozději 10 dní před zasedáním.

8. Závěr

Existence veřejného sektoru je příčinami selhání trhu, jak již bylo v práci zmíněno. Ne v každém případě si veřejný sektor vystačí s uspokojováním potřeb obyvatelstva, v takovém případě přichází na řadu soukromý sektor. Společně jsou sektory v rovnováze, když selhává jeden, nahrazuje ho druhý. Sice je soukromý sektor ziskový, ale nemá tak uspokojivou kapacitu a kvalitu nabízených veřejných služeb. Veřejný sektor je neziskový, ale jeho služby nejsou poskytovány zdarma, jak se řada občanů domnívá. Platba je prováděna pomocí daní. Daně jsou největším příjmem veřejného sektoru. Proto, když je plánováno, že rozpočet bude nižší, nebo schodek rozpočtu vyšší, je možno navýšit daně, aby se tento deficit dorovnal.

Rozpočet hlavního města Praha byl navrhován v rozmezí let 2008 - 2010 jako schodkový. Každým rokem schodek stoupal v průměru o 11%. Hlavní výdaje pro hl. m. Prahu tvoří částka výdaje na dopravu a školství. Doprava se odvíjí od nepostačující kapacity vozovek v rámci celé Prahy, kdy není postaven kompletní obchvat metropole. Nárůst požadavků na průjezdnost je každým rokem vyšší (doprava kolabuje), proto je velká část finančních zdrojů investována právě do této kapitoly. Školství je na druhé příčce díky vysoké koncentraci škol a žáků v metropoli. Nejméně finančních prostředků je vynakládáno na hospodářství a rozvoj obce. Hlavním příjmem pro navrhovaný rozpočet hl. m. Prahy jsou daně, které tvoří kolem 97% finančních příjmů.

Městská část Praha 5 oproti hl. m. Praze má za úkol se snažit, aby byl rozpočet vyrovnaný. MČ dává nejvíce prostředků do místní správy a školství, kdy školství má v této části velký vliv, protože Praha 5 má velkou rozlohu, tudíž i hodně škol a velký počet žáků. Místní správa zahrnuje výdaje na dorovnání rozdílu mezd zaměstnanců úřadů, jeslí apod. (v případě, že hl. m. Praha se rozhodne dát méně na platy státních zaměstnanců) a také na výbavu úřadů MČ. Nejméně prostředků je vynaloženo na kapitolu bezpečnost a územní rozhodování. Každým rokem klesala částka na výdaje bezpečnosti a veřejný pořádek. V tomto případě jsou úspory na špatném místě z hlediska bezpečnosti. Obzvláště když je centrum Smíchova a přilehlé části oblíbeným místem drogově závislých občanů. Mírné zlepšení bylo v roce 2010. Nejvyšší příjmy pro MČ Prahu 5 tvoří přijaté transfery a kapitálové příjmy. Přijaté transfery jsou

poskytované dotace od Magistrátu hl. m. Prahy nebo z veřejného rozpočtu. V roce 2008 se stala výjimka, kdy daně byly důležitou položkou v rozpočtových příjmech.

Kapitálové příjmy jsou příjmy z vlastní činnosti. Jedná se hlavně o příjmy z poskytování služeb a výrobků a také výnosy ze správních poplatků.

Aby nedocházelo ke zneužívání dotací. Je třeba udělat zásadní opatření, které spočívá v důsledné kontrole. Sice už podobná forma dozoru existuje a funguje, jde o Nejvyšší kontrolní úřad (kontroluje hospodaření se státním majetkem) a forma monitoringu hospodaření. Ale je třeba je zaměřit na tu důslednost a nečekanost kontrol, kdyby měla sledovat zbytečná plýtvání finančních zdrojů či záměrné užití dotací na jinou věc. Je třeba na tento problém upozornit a žádat nápravná opatření, nebo úplné navrácení dotací a uvalit případné sankce.

Do státní kasy plynou finanční zdroje hlavně z daňových příjmů. Nezanedbatelnou částí je i cestovního ruchu. V posledních letech byl zaznamenán mírný pokles i v metropoli. Nutností je zajistit prostředí, které podporuje turistický i cestovní ruch a zaměřit se na větší propagaci metropole v zahraničí. Důležitou součástí jsou i kulturní akce, jenž mají funkci přilákat turisty do dané lokality. MČ Praha 5 nezaostává a vynakládá nemalou částku na podporu kultury v této městské části (festivaly, sportovní akce, akce pro menšiny aj.).

Nejčastější úsporné opatření jsou státní škrty jako snížení platů státních zaměstnanců, ke kterým došlo i v lednu 2011. Nejeví se jako správná volba toto opatření aplikovat na záchranné bezpečnostní složky (hasiči, zdravotnictví, policie). Kvalitní zaměstnanci ztrácejí motivaci dále pracovat nebo kvalitně vykonávat práci na územní ČR. Také nejčastějším opatřením je zvýšení daní, aby se dorovnal deficit (schodek) finančních zdrojů - zvýšení DPH, zvýšení daně z nemovitosti aj.

Důležité je se zaměřit například na dlouhodobě nezaměstnané spoluobčany, kteří jsou schopni se realizovat (pracovat). Dlouhodobě nezaměstnaní by mohli vykonávat povinně několik hodin měsíčně veřejně prospěšné práce, za které by byla odměna právě ve formě sociálních příspěvků.

Dalším možným problémem je zdlohavé a pomalé jednání jednotlivých státních subjektů. Příkladem je tomu fakt, že MČ nemohou rovnou ze svého rozpočtu platit služby např. za údržbu městského prostranství. Placeno je to vleklou cestou, kdy vše schválí hl. m. Praha, která danou částku přepošle na účet MČ. MČ si ale tuto částku

musí zaúčtovat do účetnictví, přestože jí fyzicky ještě nemají. Účtováno třídou 4 na příspěvky údržby chodníků. Proto vymyšlení rychlejší cesty a komunikace mezi hl. m. Prahou a jednotlivými MČ je opravdu důležitá, ale i úspornější z hlediska času. Kvalitnější a propracovanější informační systém by mohl tohoto výsledku docílit.

Značný vliv na výši dotací pro jednotlivou MČ má i politická strana, která vyhrála volby pro dané území. V období 2008 - 2010 to byla pro Prahu 5 ODS. Faktor, který ještě ovlivňuje výši dotací je přítomnost kulturních či sportovních středisek, které využívají i obyvatelé jiných městských částí.

Ačkoli tato otázka nápravných opatření není lehká, je možné stále hledat možnosti realizace, které se mohou předávat i od zkušenějších měst, kde se uplatnila efektivně v praxi.

9. Seznam použitých zdrojů

1. HAMERNÍKOVÁ, B. a kol., Veřejné finance, 1. vyd. Praha: Eurolex Bohemia, 1999. 402 s. ISBN 80- 902752-1-4
2. HAMERNÍKOVÁ, B., Financování ve veřejném a neziskovém nestátním sektoru, vydání z roku 2000, Eurolex Bohemia, ISBN: 80-902752-3-0
3. HAMERNÍKOVÁ, B., Globální trendy, evropské problémy a vývoj domácích veřejných financí, Praha: Oeconomica, 2002, s. 16–22. ISBN 80-245-0433-2
4. HAMERNÍKOVÁ, B., Klíčové problémy reformy veřejných financí, Praha: Nakladatelství Oeconomica, 2003, s. 10–13. ISBN 80-245-0602-5
5. PEKOVÁ, J. a kol., Veřejná správa a finance veřejného sektoru, Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-351-5
6. PEKOVÁ, J., Veřejné finance: úvod do problematiky, Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-358-4
7. *Rozpočet a financování: Majetek státu*. Olomouc: Sagit, a. s., 14. 2. 2011. 320 s. ISBN 978-80-7208-845-4
8. *Městská část Praha 5* [online]. 2008 - 2010 [cit. 2011-03-15]. Rozpočet. Dostupné z WWW: <<http://www.praha5.cz/cs/sekce/rozpocet-660/?page=1>>
9. *Magistrát hlavního města Prahy* [online]. 2008 - 2010 [cit. 2011-03-15]. Rozpočet. Dostupné z WWW: <<http://www.magistrat.praha-mesto.cz/Rozpocet>>
10. *Ministerstvo financí České republiky* [online]. 2008 [cit. 2011-03-20]. Monitoring hospodaření. Dostupné z WWW: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/vf_monitoring_hospodareni_obci.html>.
11. *Wikipedie* [online]. 16. 3. 2011 [cit. 2011-03-20]. Státní rozpočet. Dostupné z WWW: <http://cs.wikipedia.org/wiki/St%C3%A1tn%C3%AD_rozpo%C4%8Det>.

10. Přílohy

Tabulka 3.: Rozpočtové příjmy 2008

ROZPOČTOVÉ PŘÍJMY	V TIS. KČ
Daně z příjmů FO - kraj	390 000,00
Daně z příjmů FO - obec	10 450 000,00
Celkem daně z příjmů FO	10 840 000,00
Daně z příjmů PO - kraj	420 000,00
Daně z příjmů PO - obec	10 550 000,00
Celkem daně z příjmů PO	10 970 000,00
Daň z přidané hodnoty - kraj	650 000,00
Daň z přidané hodnoty - obec	15 605 608,00
Celkem daň z přidané hodnoty	16 255 608,00
Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí	660 000,00
Místní poplatky z vybraných činností a služeb	186 000,00
Správní poplatky	200 000,00
Daňové příjmy celkem	39 111 608,00
Příjmy z vlastní činnosti	5 400,00
Odvody přebytků organizací s přímým vztahem	0,00
Příjmy z pronájmu majetku	0,00
Příjmy z úroků a realizace finančního majetku	260 000,00
Přijaté sankční platby	329 829,00
Nedaňové příjmy	595 229,00
Příjmy z prodeje akcií a majetkových podílů	
Kapitálové příjmy	0,00
Vlastní příjmy	39 706 837,00
Neinvestiční přijaté transfery ze st. Rozpočtu v rámci souhrn. dotačního vztahu	116 345,00
Neinvestiční dotace z rozpočtu HMP pro MČ	-3 422 139,60
Investiční přijaté dotace od MČ	522,70
Státní transfery na přímé náklady ve školství	
Převody z vlast. fondů podnikatelské činnosti	801 550,00
Přijaté dotace	-2 503 721,90
Úhrn příjmů	37 203 115,10
Financování	
Náhrada státních transferů v rámci souhrn. dotačního vztahu	0,00
Náhrada státních transferů na přímé náklady ve školství	7 378 187,00
Zapojení předpokládané úspory hospodaření z minulých let	
Splátky půjček od MČ	13 308,60
Převody nevyčerpaných finančních prostředků z minulých let	1 008 790,00
Úhrn financování	8 400 285,60
Finanční zdroje celkem	45 603 400,70

Tabulka 4: Rozpočtové výdaje 2008

Kapitola	Výdaje běžné	Výdaje kapitálové	Výdaje celkem v tis. Kč
01 – Rozvoj obce	330 000,0	775 180,0	1 105 180,0
02 – Městská infrastruktura	1 342 600,0	2 395 582,7	3 738 182,7
03 – Doprava	8 475 993,0	11 056 697,0	19 532 690,0
04 – Školství, mládež a samospráva	8 227 379,0	450 000,0	8 677 379,0
05 – Zdravotnictví a soc. oblast	1 052 000,0	300 000,0	1 352 000,0
06 – Kultura, sport a cestovní ruch	1 563 500,0	292 000,0	1 855 500,0
07 – Bezpečnost	1 561 104,0	250 000,0	1 811 104,0
08 – Hospodářství	533 000,0	318 000,0	851 000,0
09 – Vnitřní správa	2 121 529,0	699 000,0	2 820 529,0
10 – Pokladní správa	2 846 300,0	0,0	2 846 300,0
Celkem	28 053 405,0	16 536 459,7	44 589 864,7

Tabulka 5: Rozpočtové výdaje 2009

Kapitola	Výdaje běžné	Výdaje kapitálové	Výdaje celkem v tis. Kč
01 – Rozvoj obce	337 351,00	694 000,00	1 031 351,00
02 – Městská infrastruktura	1 443 997,00	2 007 170,00	3 451 167,00
03 – Doprava	9 714 298,00	8 379 778,00	18 094 076,00
04 – Školství, mládež a samospráva	8 327 913,00	565 000,00	8 892 913,00
05 – Zdravotnictví a soc. oblast	1 105 674,00	350 000,00	1 455 674,00
06 – Kultura, sport a cestovní ruch	1 485 126,00	365 000,00	1 850 126,00
07 – Bezpečnost	1 882 058,00	270 000,00	2 152 058,00
08 – Hospodářství	548 766,00	410 000,00	958 766,00
09 – Vnitřní správa	2 775 360,00	1 320 000,00	4 095 360,00
10 – Pokladní správa	2 975 568,00	0,00	2 975 568,00
Celkem	30 596 111,00	14 360 948,00	44 957 059,00

Tabulka 6: Rozpočtové výdaje 2010

Kapitola	Výdaje běžné	Výdaje kapitálové	Výdaje celkem v tis. Kč
01 – Rozvoj obce	341 999,00	154 000,00	495 999,00
02 – Městská infrastruktura	1 554 159,50	2 227 590,00	3 781 749,50
03 – Doprava	11 142 541,00	10 985 300,00	22 127 841,00
04 – Školství, mládež a samospráva	8 398 289,60	412 200,00	8 810 489,60
05 – Zdravotnictví a soc. oblast	1 159 675,90	280 500,00	1 440 175,90
06 – Kultura, sport a cestovní ruch	1 588 836,90	231 100,00	1 819 936,90
07 – Bezpečnost	2 022 000,00	132 500,00	2 154 500,00
08 – Hospodářství	554 678,00	397 236,00	951 914,00
09 – Vnitřní správa	2 796 752,00	606 900,00	3 403 652,00

10 – Pokladní správa	2 651 952,00	0,00	2 651 952,00
Celkem	32 210 883,90	15 427 326,00	47 638 209,90

Tabulka 7: Rozpočtové výdaje 2008 MČ Prahy 5

Kapitola	Výdaje celkem v tis. Kč
01 – Rozvoj obce, rozvoj bydlení	9740,00
02 – Městská zeleň, ochrana životního prostředí	77 734,00
03 – Doprava	13 725,00
04 – Školství	238 854,70
05 – Zdravotnictví a soc. věci	45 499,70
06 – Kultura	39 579,50
07 – Bezpečnost a veřej. pořádek	5 240,00
08 – Bytové hospodářství, pohřebnictví	50 752,00
09 – Místní správa a zastupitelstva obcí	285 020,20
10 – Ostatní činnost	3 160,00
Celkem	769 305,10

Tabulka 8: Rozpočtové výdaje 2009 MČ Prahy 5

Kapitola	Výdaje celkem v tis. Kč
01 – Rozvoj obce, rozvoj bydlení	4 930,00
02 – Městská zeleň, ochrana životního prostředí	98 647,00
03 – Doprava	14 550,00
04 – Školství	200 770,20
05 – Zdravotnictví a soc. věci	37 476,20
06 – Kultura	52 298,00
07 – Bezpečnost a veřej. pořádek	4 940,00
08 – Bytové hospodářství, pohřebnictví	53 350,00
09 – Místní správa a zastupitelstva obcí	269 894,40
10 – Ostatní činnost	2 224,00
Celkem	739 079,80

Tabulka 9: Rozpočtové výdaje 2010 MČ Prahy 5

Kapitola	Výdaje celkem v tis. Kč
01 – Rozvoj obce, rozvoj bydlení	4 875,00
02 – Městská zeleň, ochrana	106 322,00

životního prostředí	
03 – Doprava	14 800,00
04 – Školství	207 537,80
05 – Zdravotnictví a soc. věci	36 870,00
06 – Kultura	58 560,3
07 – Bezpečnost a veřej. pořádek	4 630,00
08 – Bytové hospodářství, pohřebnictví	49 830,00
09 – Místní správa a zastupitelstva obcí	278 311,00
10 – Ostatní činnost	2 310,00
Celkem	764 046,10

Seznam tabulek a grafů

Schéma 1 - Tržní selhání.....	7
Tabulka 1 - Bilance příjmů a výdajů hl. m. Prahy	26
Tabulka 2 - Bilance příjmů a výdajů MČ Prahy 5	35
Graf 1 - Rozpočtové příjmy 2008	22
Graf 2 - Celkové výdaje	23
Graf 3 - Rozpočtové příjmy 2009	24
Graf 4 - Celkové výdaje	25
Graf 5 - Rozpočtové příjmy 2010	27
Graf 6 - Celkové výdaje	27
Graf 7 - Rozpočtové příjmy 2008	31
Graf 8 - Celkové výdaje 47 638 209,90 tis. Kč.....	31
Graf 9 - Rozpočtové příjmy 2009	33
Graf 10 - Celkové výdaje 764 046,1 tis. Kč.....	33
Graf 11 - Rozpočtové příjmy 2010	34
Graf 12 - Celkové výdaje ve výši 764 046,1 tis. Kč	34